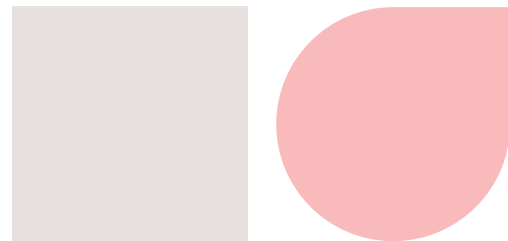

DELTIDSARBETET I DETALJ- HANDELN

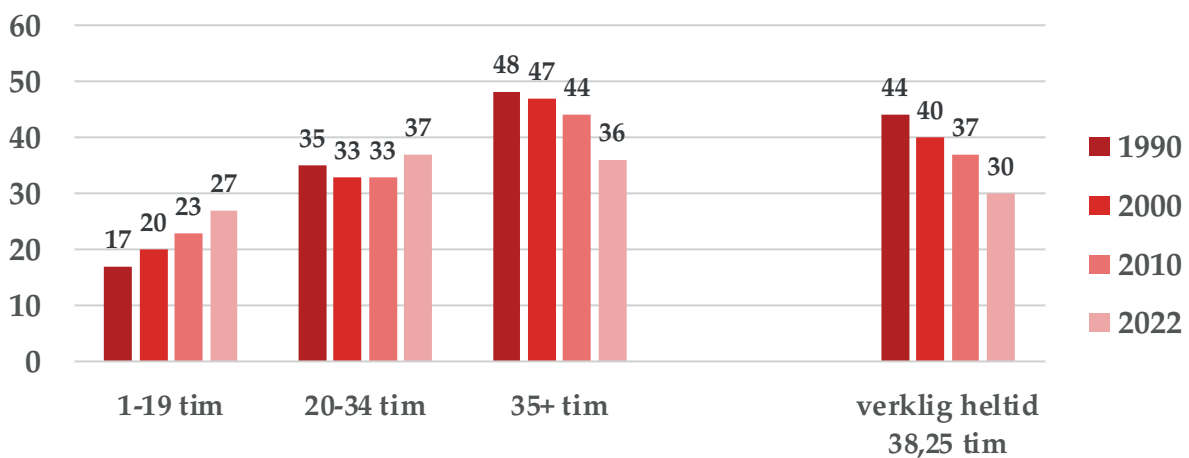
Deltidsarbetet har ökat kraftigt i detaljhandeln de senaste trettio åren. Andelen anställda som har verkliga heltider på sina anställningskontrakt är nu endast 30 procent. De flesta deltidsanställda vill ha en ökad sysselsättningsgrad. Det vanligaste skälet till deltid är att arbetsgivarna inte erbjuder heltid.

Sedan 1990 har andelen anställda som har heltider i detaljhandeln minskat från 44 till 30 procent. Samtidigt har andelen korta deltid på 1-19 timmar ökat från 17 till 27 procent.

Bland kvinnor har deltiderna ökat från 69 procent 1990 till 75 procent 2022. Bland män har de ökat från 25 procent till 60 procent under samma period. Det är en stor förändring.

Förändring av arbetstidskontrakt i detaljhandeln
Kontrakterad veckoarbetstid 1990 - 2022. Procent.

Källa: Partsgemensam lönestatistik samt egna beräkningar

Fler heltider om de anställda själva får välja

Ett förekommande argument för den höga andelen deltid är att de flesta vill arbeta deltid. Men hur ser det ut om vi frågar Handels medlemmar som jobbar i butik? Inför avtalsrörelsen 2023 genomförde Novus en undersökning bland Handels medlemmar, där frågan ställdes till deltidsanställda om de ville ha ökad sysselsättningsgrad.

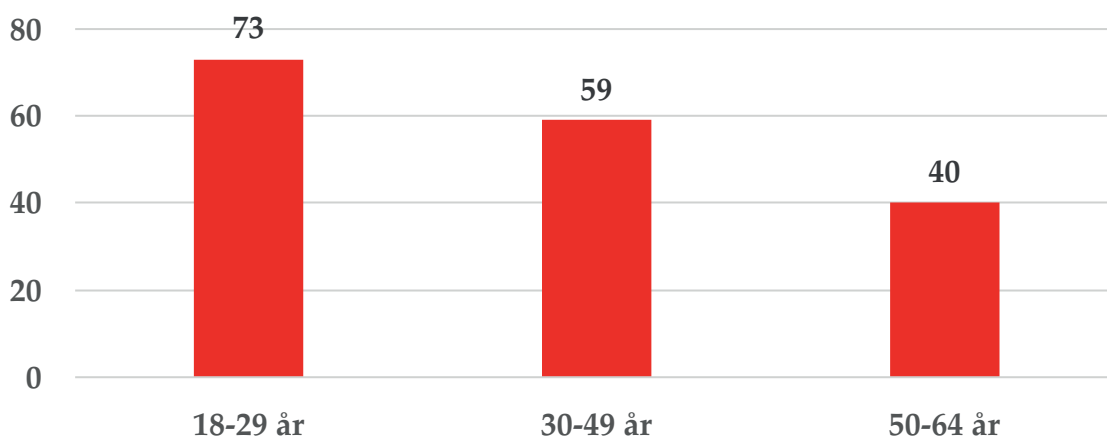
Av samtliga önskar 56 procent mer timmar, 60 procent av männen och 54 procent av kvinnorna. Men det finns stora skillnader beroende på ålder. Av de yngsta 18–29 år vill 73 procent ha fler timmar, och bland 18–49 år vill 59 procent ha fler timmar. Bland de äldsta 50–64 år är det 40 procent.

I en undersökning som Novus genomförde 2019 tillfrågades deltidsanställda medlemmar i butik om de ville ha heltid eller fler timmar. Av butikssäljarna som utgör cirka 85 procent av alla anställda i butiksavtalen, önskade 55 procent heltid och ytterligare 10 procent fler timmar.

I samma undersökning tillfrågades även de som arbetade deltid, varför de arbetade deltid. Det vanligaste skälet var att man inte fått eller hittat något heltidsjobb. Hela 57 procent svarar att det inte funnits något heltidsjobb att få.

Bland övriga skäl är det totalt 17 procent som anger nedsatt arbetsförmåga, samt att de tycker att jobbet är krävande. Eget val är det 16 procent som uppger. Bara någon enstaka procent anger studier eller vård av barn som skäl till deltidarbetet.

Andel av Handels medlemmar i butik som vill ha ökad sysselsättningsgrad. Procent

Källa: Novus/Handels medlemsundersökning inför avtal 2023.

Varför arbetar du deltid? (Flera svar möjliga)	
Skäl till deltid	Andel
Har inte fått eller hittat heltid	57
Annat skäl/Eget val	16
Andra personliga eller familjeskäl	9
Fysiskt och/eller psykiskt krävande arbete	9
Egen sjukdom/nedsatt arbetsförmåga	8
Har flera arbeten	4
Studier	1
Vård av barn	1

Källa: Novus/Handels medlemsundersökning om löner och arbetstider.